

Sygn. akt II Ca 429/13

POSTANOWIENIE

Dnia 25 października 2013 r. **Sąd Okręgowy w Bydgoszczy II Wydział Cywilny - Odwoławczy**

w następującym składzie:

Przewodniczący : SSO Barbara Jankowska - Kocon : SSO Irena Dobosiewicz (spr.)

: SSO Aurelia Pietrzak

po rozpoznaniu w dniu 25 października 2013 r. w Bydgoszczy

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku A. J. (1)

o wpis

na skutek apelacji wnioskodawcy

od postanowienia Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 5 kwietnia 2013 r.

w sprawie (...) Kw Nr (...)

postanawia:

oddalić apelację.

Na oryginale właściwe podpisy

II Ca 429/13

UZASADNIENIE

Wnioskodawca złożył wniosek wpisania go w dziale II księgi wieczystej Nr (...) jako współwłaściciela nieruchomości do udziału wynoszącego 3A części, z tytułu dziedziczenia po Z. H. (1) i A. K.. Do wniosku dołączono postanowienie Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 27 lutego 2012 r. o stwierdzeniu nabycia spadku po Z. H. (1), A. K., sygn. akt II Ns 3500/11 (k.189), postanowienie Sądu Rejonowego w Chełmnie z dnia 9.05.2011 r. o stwierdzeniu nabycia spadku po A. J. (2), sygn. akt I Ns 278/10 (k.192) oraz postanowienie Sądu Rejonowego dla Warszawy Woli w Warszawie z dnia 2 lutego 2012 r. o stwierdzeniu nabycia spadku po C. J., sygn. akt I Ns 818/10 (k.188).

Postanowieniem z dnia 19 lutego 2013 r. referendarz sądowy oddalił wniosek. Wnioskodawca złożył skargę na to orzeczenie.

Postanowieniem z dnia 5 kwietnia 2013 r. Sąd Rejonowy w Bydgoszczy w sprawie o sygnaturze (...) oddalił wniosek.

Sąd Rejonowy ustalił i zważył, co następuje.

W dziale II księgi wieczystej Nr (...) dnia 1 października 1953 r. wpisano jako współwłaścicielki nieruchomości Z. H. (2) z domu T. córkę W. i Z. z domu W. i A. K. z domu H. (2), córkę H. i Z. z domu T. - po połowie. Wpisu dokonano w miejsce H. H. (2) na podstawie postanowienia o stwierdzeniu prawa do spadku z dnia 14 stycznia 1952 r. W postanowieniu z dnia 14 stycznia 1952 r. (sygn. akt II.Ns.II. 97/51), które było podstawą wpisu, Sąd Powiatowy w Bydgoszczy stwierdził, że spadek po H. H. (1) zmarłym dnia 6 listopada 1950 r. z mocy dziedziczenia testamentowego nabyły Z. H. (1) z domu

T. oraz A. K.. Z uzasadnienia wynika, że podstawą nabycia spadku był testament sporządzony własnoręcznie przez H. H. (1) w dniu 6 grudnia 1949 r., w którym ustanowił spadkobierczyniami żonę Z. H. (1) z domu T. i córkę A. K..

W postanowieniu z dnia 27 lutego 2013 r., dołączonym do wniosku, wymieniona jest jako spadkodawczyni Z. H. (1) z domu T.. Postanowienie to obejmuje również stwierdzenie nabycia spadku po H. H. (1). W przedmiotowym orzeczeniu stwierdzono, że spadek po H. H. (1) nabyły na podstawie ustawy żona Z. H. (1) w 1/4 części oraz córki A. K. i A. J. (2) każda w 3/8 części.

W ocenie Sądu Rejonowego okoliczności te wskazują, że po H. H. (1) wydano dwa postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku: postanowienie z dnia 14 stycznia 1952 r. na podstawie dziedziczenia testamentowego i postanowienie z dnia 27 lutego 2013 r. na podstawie ustawy. Krąg spadkobierców określony w obu postanowieniach jest odmienny. W takiej sytuacji istnieje wątpliwość, co do rzeczywistego stanu prawnego nieruchomości objętej księgą wieczystą Nr (...).

Ponadto w księdze wieczystej wpisane jest nazwisko w brzmieniu „H. (2)”, w postanowieniu z dnia 14 stycznia 1952 r. w brzmieniu „H. (1)”. Wpisu w dziale II księgi wieczystej z dnia 1 października 1953 r. dokonano na wniosek z dnia 26 października 1951 r. (k.33), zmienionego wnioskiem z dnia 16 kwietnia 1953 r. (k.39). Wniosek ten pochodził m.in. od Z. H. (2) i został przez nią podpisany. Podpis Z. H. (2) na wniosku z dnia 16 kwietnia 1953 r. poświadczył notariusz (k. 39v). Nazwisko spadkobierczyni w brzmieniu „H. (2)” wpisano w księdze wieczystej zgodnie z żądaniem wniosku oraz tak jak brzmiało nazwisko wykreślanego właściciela nieruchomości H. H. (2). Zdaniem Sądu I instancji, różnice w nazwisku spadkobierczyni nie są wynikiem oczywistej omyłki pisarskiej.

Sąd Rejonowy dodał, że postanowienie Sądu Rejonowego w Chełmnie z dnia 9 maja 2011 r. o stwierdzeniu nabycia spadku po A. J. (2), sygn. akt I Ns 278/10, nie zostało zaopatrzone w adnotację o prawomocności (k.192). Treść adnotacji zamieszczono na odpisie postanowienia, ale nie została ona podpisana, a tylko prawomocne orzeczenie sądu może być podstawą wpisu prawa własności w księdze wieczystej.

Apelację od postanowienia złożył wnioskodawca zaskarżając je w całości i wnosząc o jego zmianę poprzez wpis prawa własności skarżącego, zgodnie z wnioskiem wszczynającym postępowanie.

Zaskarżonemu rozstrzygnięciu zarzucił naruszenie przepisów postępowania, które mogło mieć wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie:

1) art. 316 § 1 k.p.c. w zw. z art. 361 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. poprzez nierozpoznanie nieprzerwanego ciągu następstwa prawnego po spadkodawczyniach skarżącego, w sytuacji, gdy przedstawiony w sprawie materiał w pełni pozwalał na dokonanie prawidłowej oceny stanu prawnego niniejszej sprawy i wskazywał, że A. J. (1) jest jedynym spadkobiercą po A. K. i Z. H. (1),

2) art. 626⁽⁸⁾ § 2 k.p.c. poprzez brak rzetelnego zbadania dołączonych do wniosku dokumentów oraz treści księgi wieczystej Nr (...), pomimo istniejącego w tym zakresie wymogu ustawowego,

3) art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. polegające na dowolnej, a nie swobodnej ocenie zebranego w sprawie materiału dowodowego i braku jego wszechstronnego rozważenia, poczynieniu ustaleń sprzecznych z zebrany w sprawie materiałem dowodowym, co miało istotny wpływ na wynik sprawy, a w szczególności poprzez niedanie wiary dokumentom, z których wynika poprawna forma nazwiska H. H. (1), Z. H. (1) oraz A. K..

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Rejonowy dokonał prawidłowej oceny wniosku, dołączonych do niego dokumentów oraz treści księgi wieczystej Nr (...) w świetle art. 626⁽⁸⁾ § 2 k.p.c., trafnie uznając wniosek skarżącego aktualnie za bezzasadny.

Na wstępie należy podkreślić, że wpis w księdze wieczystej dokonywany jest jedynie na wniosek i w jego granicach, chyba, że przepis szczególnie przewiduje dokonanie wpisu z urzędu. Rozpoznając wniosek o wpis, sąd bada treść i formę wniosku, dołączonych do wniosku dokumentów oraz treść księgi wieczystej (art. 626⁸ § 1 i § 2 k.p.c.) i przepis ten nie może być rozumiany i stosowany w sposób ograniczający rolę sądu w postępowaniu wieczystoksięgowym do realizacji funkcji wyłącznie rejestracyjno-ewidencyjnych, z pominięciem funkcji kontrolno-badawczej (vide: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 lutego 2005 r., V CK 771/04).

Rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego opierało się w znacznej mierze na stwierdzeniu faktu, iż po zmarłym H. H. (1) zostały wydane dwa postanowienia o stwierdzeniu o nabycia spadku, tj. postanowienie z dnia 14 stycznia 1952 r. sygn. II Ns 97/51 /k.1 i 22/. oraz postanowienie z dnia 27 lutego 2013 r. sygn. II Ns 3500/11. Jak trafnie zauważył Sąd I instancji, w pierwszym z nich jako spadkobiercy zostali wskazani: żona zmarłego Z. H. (2) i jego córka A. K., zaś w drugim orzeczeniu oprócz wyżej wymienionych pojawia się dodatkowo A. J. (2), która nigdy nie była wpisana do przedmiotowej księgi wieczystej jako właściciel cz współwłaściciel. Wobec tak zasadniczej rozbieżności treści postanowień, jak określenie różnych osób nabywających spadek, Sąd I instancji słusznie uznał, iż nie jest możliwe dokonanie wpisu w dziale II przedmiotowej nieruchomości wnioskodawcy. Już ta niezwykle istotna okoliczność, abstrahując od pozostałych argumentów przywołanych w uzasadnieniu rozstrzygnięcia, przesądzała o konieczności oddalenia wniosku zgodnie z art. 626⁽⁹⁾ k.p.c.

Rozpoznając apelację skarżącego Sąd Okręgowy miał na uwadze uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 10 lipca 2012 r. (III CZP 81/11) wydaną w składzie 7 sędziów, a zatem mającą moc zasady prawnej, zgodnie z którą istnienie dwóch lub więcej prawomocnych postanowień o stwierdzeniu nabycia spadku po tym samym spadkodawcy uzasadnia wznowienie postępowania na podstawie art. 403 § 2 w związku z art. 13 § 2 lub art. 524 § 2 k.p.c. Zgodnie z przywołanym przepisem, wznowienia postępowania można żądać m.in. w razie późniejszego wykrycia prawomocnego wyroku, dotyczącego tego samego stosunku prawnego. Celem wznowienia postępowania z tego powodu jest to, aby we wznowionym postępowaniu sąd mógł uwzględnić prawomocność materialną wcześniejszego postanowienia dotyczącego tego samego stosunku prawnego, co zaskarżone .

Z uwagi na powyższe apelacja podlegała oddaleniu, a ocena pozostałych zarzutów środka zaskarżenia pozostaje bez wpływu na przedmiotowe rozstrzygnięcie.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy, na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., oddalił apelację jako niezasadną.

Na oryginale właściwe podpisy

Za zgodność z oryginałem